

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΣΤΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ο Νιένιες έ Γκλαβάς στη Βουλή. Ή επιθέσεις του έναντι του Θεοτόκη και ή ιστορία του 'Ανατολίτη που ήθελε να βάλη φωτιά... στη θάλασσα!... Η χρονική του Θ. Δηληγιάννη και έθρηνες του «Ρωμηού». Η λέξης «ήθεποιές» και ή ιστορία της. Νευρός έ 'Αλέξ. Ραγκαβής. Η Χιώτισσα κι' έ πέλεμος. Σπαταλάς καταφίληντα, απλ. απλ.

'Ο γνωστός άλλος Λαζαρός βουλευτής Διον. Γκλαβάς και σίμερα δικηγόρος στην Αμαλία, έπειτα πάντοτε μέσα στη Βουλή κατά τον μακαρότερο Θεοτόκη, τις περισσότερες φορές μάλιστα χωρίς λόγο και άφορμη. 'Ο Θεοτόκης του είχε βραχεῖ και είχε πάψει πεια να άπαντα στις έπερωτησίες του.

—Νιόνιο, τού λέει τότε δ κ. Μιχαλακόπουλος, μήν κουράζεσαι αδικα.

Ο Θεοτόκης δέν σέ προσέχει πειά.

—Έγώ θά του τά λέω, άπαντησε ο Γκλαβάς, κι' αυτός ής μήν προσέχει...

Και η έπιθεσίς έξακολυθησαν.

—Νιόνιο, τού λέει πάλι μάνι μάλι μέρα δ κ. Μιχαλακόπουλος, αδίκως βασανίζεσαι.

—Ο Θεοτόκης σύντε σ' άκοντε...

—Έγώ θά τὸν φέλνω, άπαντησε ο Γκλαβάς, κι' αυτός ής μή μ' άκοντε...

—Και τά θά καταλάβης μ' αυτό;

—Ο, τι και δ 'Ανατολίτης μὲ τή θάλασσα.

—Ο 'Ανατολίτης μὲ τή θάλασσα!...

—Ναί. Μιά φορά ένας 'Ανατολίτης, βαστώντας ένα δαυλή άναμμένο, έτρεχε βιαστικά κατά τή θάλασσα.

—Ποῦ τρέχεις έτσι, μὲ τὸ δαυλή στά τέρα ζέρια άναμμένο ; τὸν ρώτησε κάποιος.

—Πάμ νά κάψω τή... θάλασσα!... τού λέποιθηκεν έκεινος.

—Και κώντεψαι ή θάλασσα, βρέ μπουνταλά;

—Ε, κι' άν δὲν τὴν κάνω, θά τὸν κάνω όμως νά πή μά φορά τέξσει!... άπαντησε ο 'Ανατολίτης, κι' έξακολούθησε τὸ δρόμο του.

—Ετοι κι' έγώ, έπροσθεσε ο Γκλαβάς, άν δὲν τὸν κάψω τὸν κόπτες μὲ τὰ λάγια μου, θά τὸν κάνω νά μέ βαρεθῆ και νά κάνω τέξσει!...

Ο κ. Μιχαλακόπουλος έγέλασε.

Τὸ άστειο είνε δμως ήτη έγέλασε άκόμα περισσότερο δ μακαρίτης Θεοτόκης, δταν τὸ ξμαθε...

Σὲ κάποια έκλογη δ μακαρίτης δ Θεόδ. Δηληγιάννης και τὸ κόμμα του έπαθε πανελέθρια σ' δηλ τὴν Έλλάδα.

Κι' αυτή άκομα και δημητράνα, ή πατρίδα του, εὸν μαύρισε και έγγαλε Τρικουπικόν.

Στην 'Αθήνα, δταν έγνόθησαν τ' αποτέλεσματα, οι αντίθετοι έπειταν νά γιορτάσουν τὰ έπινεκτα.

Στά έλλογκα έπινεκτα τότε συνηθίζανε νά χτυπούν τενεκέδες. Οι 'Αθηναίοι δμως δέν χτύπησαν τενεκέδες στην περιστασι αυτή. Δὲν έσφρουμε πάς τοὺς ήθες, και πήραν κουδύνια καταδιών και γύριζαν στοὺς δρόμους, καλύπταν τὸν κόσμο.

Ο Σουρῆς τόσο πειράχτησε άπο τὸ θέματα αυτὸ και άπο τὸ άποτέλεσμα τῶν έκλογων, δτσε τὴν άλλη μέρα σ' ένα δάλκηρο φύλλο τοῦ «Ρωμῆού» παρόδησεν εἰς υφος «Θρίνους τὴν καινοτομία τῆς πρόγκας και τὴν άποτιχία τοῦ Δηληγιάννη ώς έξης :

Κρεμνᾶς κι' ή Δημητράνα εἰς κάθε της ταβέρναν.

εἰκόνας τοῦ προδότου.

Ούς έθερε τὸ μάνα,

έκλινσαν τὴν πέτρωνα

κατά τοῦ πατριώτου.

Τρίθολοι και παγίδες, μπροστά στοὺς πετρανούμους, ποὺ πήραν κουδύνια,

άπο τραγιά και γίδες

και γύριζαν στοὺς δρόμους

και σ' διά τὰ καντούνια...

έξης κανεὶς βασιλάρης τῆς γῆς. Είκοσι έννητά λοιπὸν φλωφαὶ ποὺ εἴται, είνε καλή τιμή..

Οι αὐλικοὶ δάρκωναν τά κείλη νά μή σκάσουν στά γέλια για τὸ πάθημα τοῦ βασιλῆ, δ δποιός δέχθηκε για σωστή τή λύσι.

—Στο τετάρτο διώροφο έρωτημα θά σέ πάσω, πατᾶ!.. Πέξ μω τί έχω τόφα στο νοῦ μου..

—Αντή τή στιγμή, πολυχρονεμένε βασιλή, έχεις στὸ νοῦ σου πῶς μιλᾶς μὲ τὸν πατᾶ τῆς ένοριας... Κάνεις δμως λάθος..

—Δάθος ; Πῶς ; Δὲν είσαι δ πατᾶς ;

—Όχι, Μεγαλεύστατε, έγώ είμαι ο μυλωνᾶς τοῦ χωριού, δούλος σου. Παρουσιάσθηκε μπροστά σου για νά βγάλω τὸν παπά άπο τὴ ποτούνα, στην δποιά τὸν έφερεν τὰ έρωτηματά σου...

Ο βασιλής, σὰν δκουσα τὶ είχε γίνει, γέλασε, δέχθηκε για σωτές δλες τὶς άπαντησιες και άφησεν έλευθερο και ήσυχο τὸν Παπᾶ χωριύνενο νά έξι καλά μὲ τοὺς ένοριτες του.

Οσο για τὸ μυλωνᾶ, θαυμάζοντας τὴν έξιπταδά του, τού έπροσθε νά τὸν πάρῃ στὴν προτεύοντα. Ο μυλωνᾶς δέχθηκε κι' δ βασιλῆς τὸν έκαμε πρωθυπουργό. Κυδεριούσε καλά τὸ κράτος, έγγαζε τὸ βασιλᾶ άπο τοὺς μετελάδες, τὸν διεσκέδασε κιόλας μὲ τὶς έξιπταδές του κι' έστι στὸ έξης δ βασιλῆς ήταν πειά γελαστός, χαρούμενος, καλύπταρδος, σὰν τὸν Παπᾶ χωριύνενο..

Για ώστε δὲν τὸ γνωρίζουν, τὸ άναγκάφουμε, για νά τὸ μάθουν. Η λέξης «ήθοποιός» δὲν είνε άρχαια, δπως νομίζουν μερικοί. Απεντάτες, μάλιστα, είνε νεωτάτη.

Οι άρχαιοι τους ήθοποιούς τους έλεγαν «έποκριτάς».

—Άλλο έπειδη στη νέα Έλληνική γλώσσα, δηλαδή την καθημερινή, ή λέξης αυτή έχει κακή σημασία, σημανεί δηλαδή αύτοριζτης = άνειληρηνής, κατεργαζότας, δόλιος», ο πρό 50-60 έτῶν ήθοποιού δεν την ήθελαν. Άλλοι πάλι δεν ήθελαν νά τους λένε «έκεατρον», γιατί στη γλώσσα τοι λαϊσ ή λέξης «εθεατρόν» και «εθεατρίνα» έχει άνωβαστική σημασία.

—Έγηνε λοιπὸν τὸ σχετικό σύνσουρο.

—Καλά, τους είπε τότε δ κ. Αλέξ. Ραγκαβής, ήσυχάστε και θά συμβιβάσω ύψη τὰ πράγματα.

—Ποια πράγματα ; τὸν ωτίησαν.

—Τὸ εποποιήτης, άπαντησε, μὲ τὸν... «εθεατρίνο» και τὴν «έποκριτα» μὲ τὴν «έθεατρόν».

Κ' έφτιασε τη λέξη «ήθοποιός», τὴν όποιαν ενήραριστως έδεχθησαν οι «έποκριταί» και σι. «εθεατρίνοι»....

—Η λέξης αυτή έπειράπτεσεν ώς σήμερα, πού... πινδυνεύει και πάλι.

Γιατί οι ενέοι δημοτικισταί δεν την έλεγαν. γιατί ή λογία λέξης «ήθοποιός» δεν έχει... θήλισκόν. Και θέλουν συνεπώς νά έπαναφέρουν τὴν λέξη «εθεατρίνος» και «εθεατρίνη», καθηματισμένες πλέον από κάθε έννοια κακή, άνωβαστικής.

Ωστόσο, είνε λάγνωστον άν οι σύγχρονοι ήθοποιοί έλεγχονται πάντα ήλιοι και έγγαλοι. Έπειταν άν θρεπετεί κανένες άλλος Αλέξανδρος ή... Άλέξος Ραγκαβής της δημοτικής, για νά φτωσι στην περίσταση.

—Τούτων είναι τα έπιπλα...

Για κάπιο ήσυχο και εισηνικό χωριό της Χίου διηγούνται τὰ έξης :

—Οταν κατά τὸν πόλεμο τοῦ 1912 άπειβιάσθη έπειτα Έλληνικός στρατός και κατέλασε τὴν νῆσον, συνεκρούσθη μὲ τὸν Τουρκανή φρουρά της Χίου.

Μία χωριάστασα, πού γινόνταν κοντά στὸ χωριό της, για νά ίδη τὸ πιπεριάσιο, πού γινόνταν κοντά στὸ χωριό της, για νά ίδη τὸ πιπεριάσιο.

Και δταν είλε άνθρωπους ν' άλληλοπιποδούδωνται και νά τρέχουν, τὶς δδίδεις νά σκάσουν και τὶς λόγχες νά λαυτοποιούνται, στριωσε περίτρομη ψηλά τὰ χέρια της και φωνάζει.

—Χοιστός και Παναγιά σας!... Πώ, πώ, τί θεοπάλασι ήσυχοιται... Μωρέ, έτσι πού κάνονται τούτοι, θά... σκοτώσουν κανέναν ...

Ο ποιητής κ. Γεράσ. Σπαταλᾶς έκανε κάποτε σατυρικά έπιγράμματα εἰς βάρος διαφόρων φύλων του, ποτιπάν και λογίων.

—Έτσι μετανέσω σκάρωσε κι' ένα έπιγράμμα εἰς βάρος τοῦ Μένον Φιλήτα, τοῦ γνωτού γλωσσολόγου και συγγραφέως της περίφημης γραμματικῆς της «Ψωμέτικης Γλώσσας».

Ο Φιλήτας, καθώς έσπον δτον τὸν γνωρίζουν και καθώς έχουν άπορηγνωμενική.

Τούγχαρων λοιπὸν δ Σπαταλᾶς :

Κρεμαστομάγουλη μορφή,
σα σπούρδα γουρμασμένη...

—Ο Φιλήτας δτον διάβασε τὸ έπιγράμμα ματό έγέλασε και έπειτε σιωπήντης :

—Καλό είνε, τιάνειν!... Δὲν είνε βέβαια... έξιπτον, μά δὲν πειράζει...

Μια φορά δ μακαρίτης δ Ψιχάρως έγραψε μά κριτική για τὸ Σουρῆ στὸ «Νουμᾶ», στὴν δποιά προσταθούσε ν' άποδεξη δτι δ Σουρῆς, δς ποιητής, δὲν έξησε διδύλιο. Τού ήρεντο πολαδή κάθε ποιητική έξησα και έλεγε δτι τὸ έργον του δταν πειθάνη μαδύ μὲ τὸν Σουρῆ. Θύμωσε τότε δ Σουρῆς κι' έβγαλε ένα φύλλο τοῦ «Ρωμηού», στὸ δποιό ξετίναζε κριολεκτικῶς τὸν Ψιχάρω. Έλεγε μαλίστα και μά γελοιογραφία τοῦ Φασούλη, δ δποιος... έδερνε τὸν Ψιχάρω. Ό Ψιχάρως, δ δποιος δ ήθελε νά καταργήση κάθε έξηση της, είλεν επίτη μεταξύ τῶν μλλον δτι :

—Ο πλημντικός τοῦ «νοῦ» πρέπει νά γράφεται κανονικά στη δημοτική οι... ένδεδει...!

—Έγραψε λοιπὸν κάτω άπο τὴν γελοιογραφία του δ Σουρῆς :
Δδέα στόδ μεγάλους νοῦδες
ποδ τὶς τράν στοὺς πιστ... νοῦδες!...